

Kari Rantalainen on ollut mukana rakentamassa ARKKI-järjestelmää, johon on arkistoitu myös vanhoja maanmittauslaitosten asiakirjoja ja karttoja.

Sähköisen arkiston kasvu

Maanmittauslaitoksen arkisto Jyväskylässä digitoi järjestelmään vanhempaa arkistoa Maanmittauslaitoksen oman tuotantotoiminnan tarpeisiin perustuvan suunnitelman mukaisesti. Suunnitelman mukainen digitointi painottuu tällä hetkellä toimituskarttoihin ja v. 2008–2009 erityisesti yleistietoimitusten ja isojaon järjestelyjen sekä uusjakojen karttoihin. Työ etenee n. 30 000–40 000 kartan vuosivauhdilla ja kestää ainakin vuoteen 2015. Maanmittauslaitoksen arkisto digitoi järjestelmään myös karttojen käyttöä tukevaa asiakirja-aineistoa.

Kolmen aikakauden arkistot

ARKKI-järjestelmään on arkistoitu myös vanhempia maanmittauslaitosten asiakirjoja ja karttoja. Näistä löytyvät vähintään ELU eli sähköisestä erikoisluettelosta konvertoidut ELU-metatiedot tai jo sähköiseen muotoon arkistoituja asiakirjoja tai karttoja.

Arkistotunnukset vaihtelevat eri aikoina arkistoiduissa toimituksissa, uusissa vuonna 2005 käyttöön otetussa mallissa, arkistoviite (asiatunnus) on muotoa maanmittauslaitoksissa MMLm/nn/33/vvvv ja rekisterinpitäjän hallinnollisissa päätöksissä MMLm/nn/44/vvvv. Tämä uusi arkisto kasvaa vain yhdestä kasvupisteestä ja sitä kutsutaan ns. MML3 aineistoksi. Tätä arkistoaineistoa viedään sähköiseen arkistoon jatkuvasti maanmittauslaitosten toimitusten/päätösten rekisteröinnin jälkeen aineisto on sähköisessä arkistossa keskimäärin 3 kk:n kuluessa. Aineistosta voi olla ensin vain asiakirjat sähköisessä muodossa ja erilliset kartta-aineistot vasta myöhemmin, kun ne on digitoitu Arkistokeskuksessa Jyväskylässä. Metatiedoista selviää onko sähköisen arkiston aineisto kattava, vai onko jotain vielä digitoimatta.

Vanhempi JAKOKii-järjestelmän käytönoton myötä otettu vuonna 1998 aloitettu kunnittainen sekä vuosittainen arkiston kasvupistemalli on käytössä ns. MML 2-aineistossa. Arkistoviite (arkistotunnus) on muotoa kunnanumero:vuosiluku:juokseva numero esim. 291:1999:2. Tätä arkistoa-aineistoa digitoidaan lähinnä jonkin maanmittauslaitoksen tilauksesta ja aineiston

Ilkka Pietarinen

Kari Rantalainen

ARKKI avautui KTJ:n selaajille

Maanmittauslaitoksen sähköinen arkistojärjestelmä ARKKI avautui KTJ-selaintietopalvelun käyttäjille helmikuussa.

MAANMITTAUSLAITOS otti käyttöön vuonna 2005 sähköisen ARKKI-arkistojärjestelmän. ARKKI-järjestelmään viedään Maanmittauslaitoksen tekemien maanmittauslaitosten ja kiinteistörekisteriä koskevien hallinnollisten päätösten pysyvästi säilytettäväksi määrätyt asiakirjat ja kartat. Helmikuun 12. päivänä avautui mahdollisuus ARKKI-järjestelmän tietojen suoraan käyttöön myös KTJ-selaintietopalvelun käyttäjille.

ARKKI-järjestelmän sisältö

Maanmittauslaitoksen maanmittausarkistoon kuuluva tietoa-aineisto on viety kattavasti ARKKI-järjestelmään vuoden 2005 alusta alkaen ja uudet toimitukset arkistoidaan sähköiseen järjestelmään mahdollisimman pian rekisteröinnin jälkeen. Maanmittauslaitoksen arkistoa-aineiston lisäksi sähköisessä arkistossa on kiinteistörekisterin pidosta luopuneiden Kaskisten ja Outokummun kaupunkien kiinteistöarkistot kokonaisuudessaan.

Järjestelmään digitoidut sähköiset dokumentit käsittävät uusista toimituksista kaiken myös paperimuodossa arkistoidun asiakirja- ja kartta-aineiston. Vanhoista toimitusasiakirjoista on sähköisessä arkistossa mahdollisesti vain osa originaaliaineistosta, kuten vain toimituskartta tai pöytäkirja tai joku muu toimituksen asiakirja. ARKKI-järjestelmässä on myös metatiedot kattavasti vanhemmasta aineistosta aina isojaosta lähtien.

massa-digitointia on tarkoitus tehdä vuoden 2015 jälkeen.

Kaikkein vanhin aineisto ns. MML1-aineisto käsittää isojaosta lähtien aina vuoden 1997 loppuun saakka arkistoidut toimitukset. Näiden osalta arkistoviite (arkistotunnus) on malliltaan vaihteleva ja kasvupisteenä on ollut kylätaso. Vanhoissa läänien maanmittauskonttoreissa on kullakin ollut omat arkistointitapansa, tyypillisin arkistotunnus on muotoa luku:luku esim 1:100 tai 33:201, poikkeamat esim. 232-XII-12 tai 1-II-2, 31:L ISOJ., 30:A ISOJAKO, 619/A C=86 AS, RAUT. ARK. 25, RAUT.ARK 25:5 jne.

Maanmittauslaitoksen ulkopuolisten käyttäjien tarpeet arkiston suorakäytölle

Sähköisen arkiston suunnitelmavaiheessa nousivat esille myös muiden viranomaisien kuten kuntien ja kansalaisten kasvavat tarpeet sähköisiin verkkopalveluihin. Ennen sähköistä arkistointia monet kunnat ovat tilanneet maanmittaustoimistolta oman alueensa arkistoaineiston mikrofilmikorttikopiot. Sähköisen arkistoinnin myötä mikrofilmikopioiden tilalla on ollut tietokannasta ns. massairrotuksilla tehdyt CD- tai DVD-tallenteet, joilla kuntatilaajille on toimitettu sähköisesti arkistoidut asiakirjat ja kartat. Maaoikeuksille on myös toimitettu jo lainvoiman saaneita, arkistoituja maanmittausarkiston asiakirjoja ja karttoja cd:llä, nyt näidenkin osalta arkistoaineisto on käytettävissä KTJ-selaintietopalvelun kautta.

Kaikilla KTJ-selaintietopalvelun käyttäjillä on ilman lisämaksua mahdollisuus omissa tehtävissään. Arkistoaineistoa ei ole oikeutta julkaista, myydä tai luovuttaa edelleen. Osa maanmittausarkistoaineistoa sisältää henkilötietoja ja käytössä on noudatettava henkilötietolakia ja muita tietosuojamääräyksiä.

**Kirjoittaja on asiakaspalvelu-
päällikkö Arkistokeskuksessa,
sähköposti kari.rantalainen@
maanmittauslaitos.fi.**

NÄIN KÄYTÄT SELAINTIETOPALVELUA

Arkistoaineistoa käytetään KTJ-selaintietopalvelussa arkistoviitteen linkin kautta. Arkistoviitelinkit toimivat selaintietopalvelun yksikön perustiedot-ikkunan, tapahtumahaun tuloskortti-ikkunan tai tapahtumaluetteloikkunan kautta. Toimiva linkki erottuu esim. rekisteriyksikön perustiedot ikkunassa sinisenä korostuneena.

Tässä arkistoviite on korostuneena ja sitä käyttäen hakija pääsee ilman erillistä kirjautumista suoraan hakutulokseen ARKKI DMLink -käyttöliittymässä.

Esimerkki hakutuloksesta:

Hakutuloksena loppukäyttäjä saa arkistoviitteeseen liittyvät metatiedot ja sähköiset asiakirjat PDF-muodossa ja kartat joko PDF- tai JPEG-muodossa.

Hakutuloksessa näytetään seuraavat tiedot:

- Sovellus: kuvatiedoston tallennusmuoto (PDF tai JPG)
- Nro: Asiakirjan identifointinumero ARKKI-järjestelmässä
- Nimeke: Asiakirjan otsikkoteksti, joka muodostuu asiakirjalajista, toimituslajista, sivutoimituksista ja toimituksen kohteesta. Nimeke-kenttä tallennetaan metatietojen tallennuksessa asiakirjan tietojen perusteella.
- Muutettu: asiakirjan metatietojen tallennuspäivämäärä.

Erityyppiset kuvakkeet kertovat, onko kyseessä sähköinen asiakirja vaiko vain metatieto.

Kuvakkeet asiakirjan nimen edessä Sovellus-kohdan alla kertovat, minkätyyppisestä aineistosta on kyse:

- erillinen JPEG-pakattu erillisen toimituskartan karttatiedosto;
- PDF-asiakirja tai kartta-asiakirjoissa vain metatieto;
- ei sähköistä dokumenttia, vain infopainike käytettävissä, jolloin metatietokortista voi lukea asian (toimitus tai päätös) metatietoja.

Sähköisen asiakirjadokumentin voi aukaista joko -kuvaketta tai asiakirjan nimeketekstiä napsauttamalla.

Hakutuloksen metatietokuvakeriviltä kuvakkeen tai nimeketekstin napsauttaminen ei avaa sähköistä asiakirjaa, koska sellaista ei silloin ole käytettävissä.

METATIETOJEN HYÖDYNTÄMINEN

Asiakirjan tai asian (toimituksen) metatiedot saa auki kuvakkeesta.

Koska metatiedot on kattavasti tallennettu kiinteistörekisterin perusteella arkistoviitteeseen, voi haussa saada vastukseksi vain toimituksen asiakirjojen ja karttojen metatiedot. Metatiedoista käyttäjä voi tutkia originaaliaineiston määrää ja laatua sekä sijaintitietoja. Asiakirjan metatietokortissa voi olla tietona esimerkiksi aineiston säilytyspaikka, joka voi olla jokin maanmittaustoimisto tai esim. Kansallisarkisto. Siinä tapauksessa, että aineiston sijainniksi on ilmoitettu jokin muu kuin maanmittaustoimisto, on originaaliaineisto luovutettu ko. arkistoon ja aineiston tietopalvelu tapahtuu sieltä. Aineistoluovutuksia on tehty runsaasti sellaisen aineiston osalta, joka ei kuulu ns. nykyiseen kiinteistöjärjestelmään. Sähköisessä arkistossa ei ole myöskään luovutetun Karjalan eikä Sallan ja Petsamon aineistoja.

AINEISTOKYSELYT JA ARKISTOTILAUKSET

KTJ-selaintietopalvelun käyttäjät eivät voi tilata käyttöliittymän kautta skannauspalveluja. Maanmittauslaitoksen arkistokeskuksesta voi tiedustella digitoinnin etenemisestä ja palveluista osoitteesta tai asiakaspalvelunumerosta 020 690 676.

Mikäli aineistosta ei löydy sähköistä asiakirjaa, skannaustilaukset tehdään paikallisen maanmittaustoimiston kautta, jonka kanssa sovitaan myös tapa, jolla aineisto asiakkaalle luovutetaan ja mitkä ovat kustannukset.

Arkistoaineiston käyttöön KTJ:n kautta liittyvää tukea antaa KTJ-asiakastuki. Tuen palveluaika ma-pe klo 8-16. Puhelin: 0205 41 5191, faksi: 0205 41 5598, sähköposti: ktj-asiakastuki@maanmittauslaitos.fi.